

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

טוראי חיים-לוי גרוסברג ז"ל

בן יהודית ומשה

נולד בירושלים

בתאריך ט"ו באב תר"ף, 30/7/1920

התגורר בירושלים

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

ט"ז בניסן תש"ח, 25/4/1948

נקבר בבית העלמין סנהדריה

שורה: 03 קבר: 02

הותיר אחריו אישה ושתי בנות

בן 28 בנופלו

קורות חיים

בן יהודית ומשה, נולד ביום ט"ו במנחם-אב תר"ף (30.7.1920) בירושלים למשפחה ירושלמית מושרשת בארץ. הוא למד בתלמוד-תורה ואחר-כך בבית-הספר תלמוד-תורה של "המזרחי". אחר-כך עזר לאביו בעבודתו בחנות. כמעט לא יצא מגבולות ירושלים שאהב אותה אהבה עזה. חיים-לוי היה חבר ה"הגנה" משנת 1946 והשתייך לחי"ם. עם החרפת המצב והמצור על עיר הקודש היה בין היוצאים למשמרות בגבולותיה ומחודש דצמבר 1947 שמר בשייחי-ג'ראח.

בליל ט"ז בניסן תש"ח (25.4.1948), לאחר התקפת הפלמ"ח לכיבוש שייחי-ג'ראח שנכשלה בגלל התקפת-נגד קשה של האויב, התנדב להגיש עזרה לחבר פצוע, ובזוחלו אליו תחת מטר יריות נפגע מכדור ונהרג בו

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

במקום. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות בסנהדריה בירושלים.
השאיר אחריו אישה ושתי בנות רכות.

ההפליש

זכור

ההפליש (סוף מעמוד 2)
 תה מראש אם אראה אדיש לפעמים.
 שתונאי מקומי שאל את הד"ר על
 יאש אם הצטיין בספורט בהיו
 באוכספורד. "כוחי בספרים" היה
 התשובה הקצרה.
 זקנו של עליאש כבר נעשה לשנ
 דבר בלונדון; נכתבו עליו כמ
 פורים...

בן הכט וה"דיילי מייל"
 בן הכט, הסופר היהודי באמריקו
 כתב סרט חדש בשם "על עברי"
 כליון (אן די עדג' אף דום). בן הכ
 יודע לכתוב סרטים והוליווד מודיע
 שהסרט יהיה "סרט שלא היה כמע
 הו". יתכן הכל תלוי במה שהבמ
 יעשה מכתב"ידו של הכט.
 ה"דיילי מייל" מייעץ לחברו
 המקומיות לסרב לקבל את הסרט
 הכט מכיון שהכט מנהל תעמולה נג
 אנגליה.

יודע, שהכט שונא את אנגלי
 יתכן שאילו רצה הכט לבוא הנה ל
 היו נותנים לו ויזה אחרי כל מה שא
 מר וכתב על אנגליה - ואולי ה
 נותנים לו ויזה. ניקרבוקר קיבל ויז
 אלא שהעתונים כאן עברו בשתיק
 על ביקורו. אבל בויקוט של סר
 משוף שמתבר הדושיח שונא את אנ
 ליה - אינו דבר רגיל כאן.
 הממשלה אינה מתערבת בעניני
 אלה. כמובן, ועתונים רציניים מבל
 שים את כל הצדדים "להחליט
 השטיונות הללו". אבל ה"דיילי מייל
 יש לו שיטה משלו.
 אגב, כשמצאו פסגה בהרי שוט
 הנדיה על-יד "בן נוויס" ולא יכלו ל
 בוע בדיוק את שמה. יעץ לאומני שוט
 לגדי שיקראו לה "בן הכט"...

מה גורם לאנטישמיות?
 שאלה נושנה זו שטרם נפתחו
 עמדה לדיון בישיבה האחרונה של זו
 הקהילות. בעצם לא היה סעיף בו
 על סדר היום, אבל השאלה נתעורר
 בקשר עם דין וחשבון "הועדה להג
 היהודים". דין וחשבון זה הדגיש, ש
 סכנה של אנטישמיות באנגליה נובע
 מתעמולת הפשיסטים. ואז קם א
 הצירים ואמר שסטנלי גרם ית
 לאנטישמיות מאשר כל תעמולת הפ
 שיסטים מסוף המלחמה ועד היום ה
 צירים אחרים התנגדו בחוקף להנח
 זו לדעתם סטנלי איננו הסיבה לא
 טיזשיות אלא קרבנה.
 ובעוד היחולק על סטנלי נמש
 קם אחד הצירים ואמר, שפליטי ער
 גרמו לאנטישמיות באנגליה בחדשי
 האחרונים. לא ברור היה מדבריו א
 הוא רצה לשאת באום אנטי-ציוני?
 רצה לקבוע עובדה כפי שהוא רוא
 אותה.

תערוכה בינלאומית "חורבן
 ותקומת ישראל" בפריז
 המייסד והיושב ראש של "מרכז הרוק
 שניאורסון, שוהה כעת בישראל. מר יצו
 הניל מארגן בפריז תערוכה בינלאומית
 לה תחת השם "חורבן ותקומת ישראל
 שתעבוד מפריז לניו-יורק ומשם למר
 ישראל. התערוכה בפריז תהיה בתוספת
 נשיא צרפת וכבר בזמן שהותו של מ
 שניאורסון כאן קיבל מכתב מאת ראש מ
 של ממשלת צרפת בבקשה של התערוכה

זכור של חיים גרוסברג הי"ד

(שנה למלו בחיזיון ירושלים)

לל הסדר השיח עבר על יהודי ירושלים
 בקולות יסוד אדירים. ראה זה ליל-שמורים,
 רבים מתושבי הבירה. ערכו את הסדר, מ
 ליד מחסומים במבואות העיר. ומי בעמדות
 הרגנה שהשתרצו מהצפון ועד לדרום ולאורך
 משלטי שער הגיא. מטעים מאד זכו להעלות
 מטעמים על שולחנם ולהגיד את ההגדה,
 ואלה שזכו בכך לבם היה עם צעירינו
 לוחמינו עצמדו על משמרתם. סיוט ליל הסדר
 חלף ושמתח התג היה מעורבת במוקצה
 שרכסמה את הלב מפני העתיד להתחולל. אנו,
 אנשי העמדות, ידענו, כי ימי ההכרעה במצ
 רכה על בירתנו הולכים וקרבים. לא שמנו
 לב לעייפות שדבקה בנו ועקבנו אחר המ
 אירעות כעירנו. קיבולתנו הירוקה קרקרו
 מרעב, וגם נשח לא היה בנינו. יבכל זאת
 קשה היום להכין מזיכונים שאבנו את כוח
 העמידה ולא כרענו תחת נטל הסבל. אם כי
 ידענו כי כוחותינו זלים לעמוד סגנו הסור
 רעים הערבים שנוצרו זיי השלטון הבריטי
 ה"נויטרלי" לאורך כל החזית. הדי וותנו
 הייה מרומקת. השלטון הבריטי המתפורר
 רקם את מושגותיו במתחים ושלכה את
 יצרי הערבים הללו האמינו בדבריהרהבה
 יצירי הערבים שהבטיחו להם לטבות טבח
 ביהודים ולשלול שלל. הם היו מיכ"ציון
 שהובילם בסוסו של דבר אל-התהום.

היה זה בליל הראשון של חול המועד
 פסח. ישבנו קבוצת צעירים, כולנו בני
 שכונת צפון העיר, והתבדרנו. חיים גרוסברג,
 מיץ (מסקר סודי), היה האיש העליו שבין
 כולנו. הוא רומם את רוחנו בארגון מקהלה,
 עד קתה כולם פצחו פיהם בשירה. בתוך
 שרקו כוורי האויב שהתחפר בכמה בתים,
 תחת חסות הצבא ה"נויטרלי" בשכונת שייח
 גראף. קלעים נדדו לעברתנו ומזיכונים נשמעו
 מעל לראשינו. לא שמנו לב לזאת והמשכנו
 ל... שירה. היתה בוראק שלק להשיב באש
 בשעה יתבר מאוחרת בלילה נשמעה המולה
 מסביב לצמחוננו. חיים הודיע, כי צבא בריטי
 נמצא ברובע ובקש' מאתנו עזרנות יתרה.
 אחרי התמולה באי-סדרות מכוניות משרות
 וטובים. עמדנו רתוקים כעמית ועקבנו בעי
 דנות למתקש שסביבנו. בעמדת התנתח
 ההוצה לשמאל של הצבא הבריטי. הרוב
 שמונו הנביא חל שינוי. לוע התיחח כתו
 לעבר השכונה. חיללים בריטים ערבו הקנה
 ליון ידענו כי עומד להתרחש משהו מסו.
 גרוסברג, שהיה אחראי לעמדה, זרן מסק
 לאנשים וחלק הפקידים. עמדתנו "ישש"
 קיפה אל עמדת הפותח של הבריטים. אסור
 היה לפעול. הרגע נזמחש באש עלול הצבא
 לפיצץ את העמדה. על וישקיהם. החלטנו א
 עמדתנו. חזרנו ונשארו במצב זה. אך
 סימנו את הכנתנו. בעמדה החדישה נפתחה
 של הקבוצה הפעילה נכחה של התעמולה

חסם צו לרשום מצרכי מזון נוספים

מפקח המזונות נענה לכמה התנגדויות של המסחר

המסחר שיכריח את הסיטונאים להע
 סיק פקידים מיוחדים בפעולה זו. נציג
 לשכת המסחר ציינו, שלגבי הרוב המכ
 ריע של המצרכים שורר שפע בארץ
 ואין צורך בבקורת מיוחדת מטעם
 המפקח.

המפקח על המזונות הסכים אפוא,
 שבפנסק הסיטונאים ירשם רק חלק
 קטן של המצרכים בשיטה יום-יומית,
 ושאר המצרכים ירשמו פעם אחת בסוף
 כל חודש. הצו של המפקח על המזון
 גות שיתפרסם בימים הקרובים בענין
 זה יכלול פרטים על הרישום לפי השי
 טה החדשה וכן יתפרסמו סוגי הסחר
 רות שעליהן תחול חובת הרישום
 בפנסקי הסיטונאים.

מקרובים יתפרסם צו של
 על המזונות על רישום נוסף
 ת סוגו מצרכי מכולת בפנסקי
 מ. הצו יכנס להקפו ב" במאי
 שמסרנו לפני ימים מספר. רצה
 על המזונות להרחיב את חובת
 בפנסקי הסיטונאים על 40 סו
 מצרכי מכולת שונים - נוסף
 של חייבים רישום עד עכשיו.
 שהתקיימה בין נציג המפקח
 גות. מר סמילנסקי, המפקח על
 למחוז תל-אביב ד"ר ארס
 מפקח על המזונות במחוז חיפה
 ובין נציג לשכת המסחר ד"ר
 ל. התנגש מצד באי כח לשכת

ים זמניים בחשלת הון «עמידר»

בימים הקרובים יצאו נציגי החברה לארצות-הברית

5 מיליון לירות בהון החברה. בעת
 נודע לסופרנו הכלכלי, שהסכום שהע
 מידו הגורמים הנ"ל עד עכשיו לשרות
 החברה אינו עומד בשום פרופורציה
 להבטחה הנ"ל.

הנהלת "עמידר" החליטה בכל זאת
 להכנס להתחייבויות מתוך בטחון שהן
 הממשלה והן המוסדות והחברות הצבו
 ריות לשיכון ימלאו את התחייבותם.
 כפי שנמסר לסופרנו, הגדילה כבר
 הסוכנות היהודית את השתתפותה
 הכספית בחברה על-ידי קניית "בתי
 עץ והממשלה הודיעה על-ידי שר
 האוצר שלרגל הגדלת ההון של הסוכ
 נות היהודית בחברה מגדילה גם הממ
 שלה את סכום השתתפותה. הקק"ל
 היתה צריכה להשתתף בחברה בסכום
 של רבע מיליון לירות, אבל מקווים
 שגם היא תגדיל את סכום השתתפו
 תה ללא פחות ממיליון לירות. הגדלת
 ההון הנה הכרחית כדי לאפשר את
 הגשמת פעולות החברה, בפרט כשהיא
 עומדת לא רק לפני הגשמת תכניתה
 לשנת 1949, אלא מוכרחה להכין את
 תכנית הבניה של 20 אלף יחידות
 דיור בסוסת לטון השנה הבאה.

ור קבלה הנהלת חברת "עמי"
 התפקיד לטפל בפתרון בעית
 קבלה הודעה מהסוכנות היהוד
 ממשרה קק"ל וחברות הש
 ות על השתתפותן בסכום של

ביעות המסחר

כפי שנמסר לסופרנו, הגדילה כבר
 הסוכנות היהודית את השתתפותה
 הכספית בחברה על-ידי קניית "בתי
 עץ והממשלה הודיעה על-ידי שר
 האוצר שלרגל הגדלת ההון של הסוכ
 נות היהודית בחברה מגדילה גם הממ
 שלה את סכום השתתפותה. הקק"ל
 היתה צריכה להשתתף בחברה בסכום
 של רבע מיליון לירות, אבל מקווים
 שגם היא תגדיל את סכום השתתפו
 תה ללא פחות ממיליון לירות. הגדלת
 ההון הנה הכרחית כדי לאפשר את
 הגשמת פעולות החברה, בפרט כשהיא
 עומדת לא רק לפני הגשמת תכניתה
 לשנת 1949, אלא מוכרחה להכין את
 תכנית הבניה של 20 אלף יחידות
 דיור בסוסת לטון השנה הבאה.

טיוני בירושלים

סחר הסיטונאי בירושלים תובע
 תו לחלוק ביבוא הכללי. במכתב
 לשר האספקה, תבעה לשכת
 פגישה תכופה בין שר האספ
 ר האוצר בה תשתתף משלחת
 תפי-ירושלים. סיטונאי ירושלים
 כי בדרכם בירושלים, לתל
 ובתל-אביב מריצתם למשרד
 לקבל רשיון למשרד האוצר
 מטבע זה וחזור חיליה. אובדת
 ה"הינדק" לירושלים בין סיטונ
 תל-אביב וחיפה.
 רועלים הובטחו חגיגות על-ידי
 לה 12 אחוז מהיבוא הכללי לא
 יטונאי ירושלים קבלו את המיכ
 הם נשמעו להוראות והתאגדו
 ת סיטונאים בענפים
 להסירה את לחלוקה של המיכסה
 קלות. אבל המיכסה טרם הגיעה
 המנה דיה-דב יוסף לשר האספ
 חלה תנועת הודעה. הסיטונאים
 תשובה של מכתבם בעוד שכל
 בעניניהם גם התעבה לא קבלו
 ז אלה, כי יוסדרו הענינים עם
 ת האוצר וישוחררו עבורם סכר
 ובעד חור.
 מר איננו נוגע לחמרי מזון בלי
 רועלים אינה מקבלת את המכסה
 גם כממסר הונן הסיטונאים כתו
 ייכנס לתנוע את סחורתם מסי
 בתל-אביב או חיפה. בחלר
 אחרונה של ליבוא עמים לא שות
 ירושלים. אם כי הובטחה לת
 בשיעור 12 אחוז.
 ירושלים, חזר מאשה בכל ציר
 שורך משרד של פיקוח על
 ים. לבני ירושלים שורת בקו
 שם על העצם הסיבה היענה

נמסרה תכנית

ההשקעות בתעשייה
 המשלחת של הבנק ליבוא ויצוא
 מארצות-הברית. בשיחה בארץ בקשר

זכור

הסם צו לרשום מצרכי מזון נוספים

מפקח המזונות נענה לבמה התנגדותו של המסחר

המסחר שיכריח את הסיטונאים להע" סיק פקידים מיוחדים בפעולה זו. נציג לשכת המסחר ציין, שלגבי הרוב המכ" ריע של המצרכים שורר שפע בארץ ואין צורך בבקורת מיוחדת מטעם המפקח.

המפקח על המזונות הסכים אפוא, שבפנקס הסיטונאים ירשם רק חלק קטן של המצרכים ירשמו פעם אחת בסוף כל חודש. הצו של המפקח על המזון" גות שיתפרסם בימים הקרובים בענין זה יכלול פרטים על הרישום לפי השי" טה החדשה וכן יתפרסמו סוגי הסחר" רות שעליהן תחול חובת הרישום בפנקסי הסיטונאים.

מקורבים יתפרסם צו של על המזונות על רישום נוסף ת סוגי מצרכי מכולת בפנקס" ת. הצו יכנס לתקפו ב" במאי" שמסרנו לפני ימים מספר, רצה על המזונות להרחיב את חובת" בפנקסי הסיטונאים על 40 סו" מצרכי מכולת שונים - נוסף של חייבים רישום עד עכשיו. שהתקיימה בין נציג המפקח" גות. מר סילנסקי, המפקח על" למחוז תל-אביב ד"ר א"ס" מפקח על המזונות במחוז חיפה" ובין נציג לשכת המסחר ד"ר" תגיש מצד באי כח לשכת

ים זמניים בחשלת הון «עמידר»

בימים הקרובים יצאו נציגי החברה לארצות-הברית

5 מיליון לירות בהון החברה. בעת נודע לסופרנו הכלכלי שהסכום שהע" מידו הגורמים הנ"ל עד עכשיו לשרות החברה אינו עומד בשום קרופורציה להבטחה הנ"ל.

הנהלת «עמידר» החליטה בכל זאת להכנס להתחייבויות מתוך בטחון שהן הממשלה והן המוסדות והחברות הצב" ריות לשיכון ימלאו את התחייבויות.

ביעות המסחר

יטוני בירושלים

כפי שנמסר לסופרנו, הגדילה כבר הסוכנות היהודית את השתתפותה הכספית בחברה עלידי קנית בתי עץ והממשלה הודיעה עלידי שר האוצר שלרגל הגדלת הון של הסוכ" גות היהודית בחברה מגדלת גם הממ" שלה את סכום השתתפותה הקקיל היתה צריכה להשתתף בחברה בסכום של כמעט מיליון לירות, אבל מקווים, שגם היא תגקיל את סכום השתתפ" תה ללא פחות ממיליון לירות. הגדלת הון הגה הכרחית כדי לאסוף את הגשמת פעולות החברה, בפרט כשהיא צומדת לא רק לפני הגשמת תכניתה לשנת 1949, אלא מוכרה להכין את תכנית הבניה של 20 אחת לפי יחידות ייצור נוספות לסוף השנה הבאה.

הנהלת חברת «עמידר» מכינה כבר ת"ת למימון הבניה בממדים הנ"ל מ"קרנות נוספים, ואחד מהמקורות האלה יהיה גיוס כספים עלידי אג" רון חוב שחברה «עמידר» עומדת להוציא. בימים הקרובים תצא לאר" צות-הברית משלחת של חברת «עמי" דרן שבה ישתתפו מר מ. הרטמן וסא" מנהל בנק אפי" ד"ר זלתימר. לשם הכנת העבודה לגיוס הון ש" מהנהלת חברת «עמידר» נמסר, כי היא עושה גם את המאמצים הדרו" שים כדי לעניין את כל הקבלנים הפרי" טיים ולשתתם בפעולות הבניה.

נמסרה תכנית ההשקעות בתעשייה

המשלחת של הבנק ליבוא ויצוא מארצות-הברית, בשהיה בארץ בקשר

הפריש

(סוף מעמוד 2)

חה מראש אם אראה אדיש לפעמים" עתונאי מקומי שאל את הד"ר על יאש אם הצטיין בספורט בהיו באוכספורד. «כוחי בספרים» הוח התשובה הקצרה.

זקנו של עליאש כבר נעשה לשנ דבר בלונדון; נכתבו עליו כמ" טורים...

בן הכט וה"דיילי מייל"

בן הכט, הסופר היהודי באמריקו" כתב סרט חדש בשם «על עברי" כליון» (אן די עדיג' אף דום). בן הכ" יודע לכתוב סרטים והוליווד מודיע שהסרט יהיה «סרט שלא היה כמ" הו". יתכן, הכל תלוי במה שהבמ" יעשה מכתבי-ידו של הכט.

ה"דיילי מייל" מייעץ לחברו המקומיות לסרב לקבל את הסרט" הכט, מכיון שהכט מנהל תעמולה ג" אנגליה.

יודע, שהכט שונא את אנגלי" יתכן שאילו רצה הכט לבוא הנה ל" היו נותנים לו ויזה אחרי כל מה ש" מר וכתב על אנגליה - ואולי ה" נותנים לו ויזה. ניקרבוקר קיבל ויז" אלא שהעתונים כאן עברו בשתיק על ר ביקורו. אבל ביוקט של סר" משוף שחבר הוד"שיח שונא את אנו" ליה - אינו דבר רגיל כאן.

הממשלה אינה מתערכת. בעניני" אלה, כמובן, ועתונים רציניים מבל" שים את כל הצדדים «להחלי" השטיוון הללו». אבל ה"דיילי מייל" יש לו שיטה משלו.

אגב, כשמצאו פסגה בהרי שוט" לנדיה עלידי «בן נויס» ולא יכלו ל" בוע בדיוק את שמה. יעץ לאומני שוט" לנדי שיקראו לה «בן הכט»...

מה גורם לאנטישמיות?

שאלה נושנה זו, שטרם נפתחו עמדה לדיון בישיבה האחרונה של וע" הקהילות, בעצם לא היה סעיף כ" על סדר היום. אבל השאלה התעורר בקשר עם דין וחשבון «הועדה להג" היהודים» בין וחשבון זה הדיגיש שה" סכנה של אנטישמיות באנגליה נובע מתעמולת הפשיסטים. ואז קם אה הצירים ואמר שסטנלי גרם יות לאנטישמיות מאשר כל התעמולת הפ" שיסטים מסוף המלחמה ועד היום הוז" צירים אחרים התנגדו בתוקף להנח" זו. לדעתם סטנלי איננו הסיבה לאו" נטישמיות אלא קרבנה.

ובעוד היוכוח על טנלי נמש" קם אחד הצירים ואמר, שפליטי ער" גרמו לאנטישמיות באנגליה בחדשי" האחרונים, לא ברור היה מדבריו א" הוא רצה לשאת נאום אנטי-ציוני, רצה לקבוע עובדה כפי שהוא רוא" אותה.

תערוכה בינלאומית, חורבן ותקומת ישראל בפרז

המייסד והיושב ראש של «מרכז הרוק" מנציחה לתקופת השואה» בפריז, מר יצו שניאורסון, שוהה כעת בישראל. המרכ" ה"ל מארגן בפריז תערוכה בינלאומית ג" לה תחת השם «חורבן ותקומת ישראל" שתעבוד מפריז לניו-יורק ומשם למד" ישראל. התערוכה בפריז תהיה בתסות" נשיא צרפת וכבר בזמן שהותו של נ" שניאורסון כאן קיבל מכתב מאת ראש ממי

זכורו של חיים גרוסברג, הי"ד

(שנה לנסלו בחזית ירושלים)

לל הסדר תשי"ח עבר על יהודי ירושלים בקולות-ינץ אדירים. רצה זה ליל-שמורים, ריז מן-עומת הבור, ערכו את הסדר, מ" לוד מחסומים במבואות העיר ומי בעמדות הרגנה שהשתרצו מהצפון ועד לדרום ולאורך משלטי שער הגיא. מעטים מאד זכו להעלות מעמלים על שולחנם ולהגיד את הנדה, ואלה שזכו בכך לבם היה עם צעירינו לותפנו שעמדו על משמרתם. סיוט ליל הסדר הלך ושמתח התג היתה מעורבת במועקה שכרסמה את הלב מפני העתיד להתחולל. אנו, אנשי העמדות, ידענו, כי ימי ההכרעה במצ" רכב לו כירתנו הולכים וקרבים. לא שמנו לב לעייפות שדנקה בנו ועקבנו אחר המ" אירעות כעידונה. קיבוחינו היקוה קרקרו מרעב, וגם נש" לא היה בנינו. יוכלו זאת קשה היום להבין מצוינו שאבנו את כוח העמידה ולא כרענו תחת נפל הסבל. אם כי ידענו כי כוחותינו דלים לעמוד כנגד הפו" רעים הערבים שנעורו צ"י השלטון הבריטי הנושילי" לאורך כל החזית, הרי רוחנו היתה מרוממת. משלטון הבריטי המתפורר רקם את יוקותיו בממרים" ושהב את יצור הערבים הללו לאמנו כדבריהרהב של מפגזים שהבטיחו להם לבנות סמ" ביהודים ולשלוט שלל. הם היו מיכ"עיוורון שהובלים כסומו של דבר אליהם.

היה זה בליל הראשון של חול המועד פסח, ישבנו בקבוצת צעירים, כולנו מכני שכונת צפון העיר, התבדרנו, חיים גרוסברג, מי" (מפקד עמדה), היה ראיש העליון שבין כולנו. הוא דיבס את רוחנו נארגן מקהלים, עד מקרה, כולם פצחו לייים" בשירת, בחיך שרקו בדרור האויב שהתחפר בכמה בתים, תחת חסות הצבא הנושילי" בשבעת ש"י גיראת, קלעים תרר לעמדתנו וזמנ"ם נשמע מעל גראשנו, לא שמנו לב לזאת והמסכנו ל... שיה" היתה בוראה, שלא להישב באש" בשעה ינחר מאוחרת בלילה נשמעה הפולה מסביב לעמדתנו. חיים הודיע, כי צבא בריטי נמצא ברחוב ונקש" מאתנו עזרנות יתרה, אחרי ההמלה באי-סדרות מכוניות בשוהיונה וטוקים. עמדנו רתוקים עמדתו ועקבנו בעד רנות למתקש מסביבנו. בעמדת התנתח" היהודי, לשמחה של הצבא הבריטי ברחוב שמונה הנביא הל" שינוי, לוע המתח כחן לעבר השקונה. חיללים ברישים" ערגו הקנות לידו, ידענו כי עומד להתרחש שמהו סמוי. גרוסברג, שיתח ארצאי לעמדה, צרן מסקר לאנשים וחילק הפקידים מעמדתנו שהש" קישה אל עמדת הקומת של הברישים, אסור היל לפעול, ברגע שנפתח באש עלול הצבא לפוצץ את עמדתו על נושילי" במצב. אלה עמדתנו באחרת נושאנו" במצב הלכו, אך שיסנו את הכוננונו בעמדה האדשה, נפתחה על רגלינו, הרעשה רבתה של קהילות

הסוחרים מציינים, כי האיסור להור צאת סחורות מונע מהסוחרים מכירת סחורות רבות במחיר גבוה יותר באזור רים אחרים בארץ. הלהכה יש בזה הפסד, אבל למעשה זה משמש עידוד למסחר הירושלמי. קונים באים לירושלים בגלל המחיר הזול ממקומות אחרים. מאידך גיסא מציינים, כי אילו היתה הנזעה חפשיה של סחורות, היה אולי המחיר עולה ומשורת במידה ידועה למחירי תל-אביב וחיפה, אבל בעיר היה מלאי גדול יותר.

כל הבעיות הללו תובעות הסדר ללא חזקה, כי בעוד שתכניות רבות נערמות במגרות מוסדות הרגאים לירושלים, חשוב לא לנון את המסחר בתוך העיר.

שער נירות עררא
24.4.1949

קניה מכירה	116	115	15.6.49
תלושים מלוה לאומי מה-10	100	99	3%
מלוה לאומי (10 לירות)	100	99	3%
מלוה לאומי	100	99	3%
חברה ב.א.מ. להשקעות בע"מ	95	94	1950/70
אגרות-חוב	96	95	4%
בניית-בכורה	96	95	4%
הבנק האמריקאי הכללי	95	94	4%
של א"י בע"מ	95	94	4%
אגרות-חוב	95	94	4%
בניית-בכורה	102	101	6%
מניות רגילות	103	102	6%
ביצור בע"מ	89	88	4%
גני"ח	89	88	4%
גני"ח	89	88	4%
אגרות-חוב	89	88	4%
בניית-בכורה	78	77	3%
חב"א-י. להתי. חקלאית בע"מ	78	77	3%
מאז"א	79	78	4%
אגרות-חוב	91	90	2%
אגרות-חוב	95	94	4%
חברת הכשרת הישוב בא"י	104	103	6%
מניות רגילות	93	92	6%
חברת האשלג הא"י בע"מ	14	13	6%
מניות בכורה	16	15	6%
מניות רגילות	33	32	6%
חברת האשלג הא"י בע"מ	76	75	5%
מניות בכורה	102	101	4%
מניות רגילות	144	143	4%
אוצר האכרים	92	91	4%
אגרות-חוב	70	69	5%
מניות בכורה	78	77	4%
חב"א-י. אסריקה	104	103	4%
מניות בכורה	88	87	5%
ממשלת א"י	96	95	4%
הוצאה ראשונה	6.550	6.450	
הוצאה שנייה			
הוצאה שלישית			
הוצאה רביעית			

עם התכניות לשימוש בכספי המלוה האמריקאי, קיבלה כבר את כל החומר על ההשקעות בתעשייה לצידוד ולמכור. גות בסך של 20 מיליון דולרים. ועדה מיוחדת של התאחדות בעלי התעשייה וכן ועדה בין-משרדית של הממשלה בדקו את הבקשות של בעלי מפעלים תעשייתיים בעניני השקעות. את המאזנים של המפעלים האלה ואת האפשרויות להרחבת היצור הודות להשקעות בכל מפעל ומפעל. החומר שקיבלה המשלחת האמריקאית כולל מפעלים קיימים וכן שורת מפעלים חדשים שבעלי התעשייה שונים רוצים להקים בארץ. הכנת החומר הזה בוצע עה בשיתוף פעולה הדוק בין הועדה הממשלתית לעניני המלוה והתאחדות בעלי התעשייה.

הצעות התעשיינים להסדר יחסי העבודה

מחלקת העבודה של התאחדות בע"ל התעשייה מכינה כעת תוכיר מפורט לממשלה על יחסי העבודה בתעשייה הישראלית. השורת הצעות לסיידור העניינים במפעלים תעשייתיים בשטח חי העבודה. התנאים הסוציאליים ופר"יון העבודה.

החומר מעובד לא רק על פי נסיון העבר אלא גם על פי נסיונות מהזמן האחרון בקשר עם המשאומתן על חוזים קולקטיביים בין התאחדות בע"ל התעשייה והאגודות המקצועיות של ההסתדרות.

התוכיר ימסר לממשלה בפגישה הראשונה של נציגי בעלי התעשייה עם מרת גולדה מאירסון, שר העבודה, אחרי הכנסה לתפקידה החדש.

הקלות במכס

ב"רשומות" קובץ התקנות מס' 10 מ"ט ניסן ה'ש"ט (18.4.49) נתפרסם צו שר האוצר בדבר שינויים נוספים בתעריף המכס. שינויים אלה מטרחה ליתן עידוד לכמה סוגי תעשייה בארץ. החמרים החמימיים, פנול, פורמלד"ה הייד (פורמלין) ושנתנה פשוטור עתה ממכס מובאים לשם ייצור דבק סינטטי המשמש לתעשיית הלבדים (דיקטים). חמרים אלה משמשים גם אילון תע"שיות אחרות. כגון: תעשיית הצבעים, משחות נעליים, עורות וחמרים פלס"טיים. כן הופחת שיעור המכס מ-35% ל-8% על דבק סינטטי, שכמה מסוגיו אינם מיוצרים בארץ.

ביטול המכס על שמן עץ. טרפנטין ואילו חמיקליים אחרים נועדו לעידוד תעשיית הצבעים. חמרים אלה משמשים גם תעשיית אחרות כגון: תעשיית שר"פים, עורות, צבעי דפוס ועוד.

כן ניתנו פטורים ממכס לסמרטוט" מיצין - היא תרופה חשובה בריפוי אילנו מחלות קשות.

ומסור יריות ניתן עליהן. אגו השבנו באש. והרעשה נמשכה כשעה. התחמושת אצלו הלכה ואולה. נהגנו חסכון בתחמושת. לפתע רגעה הסביבה. ענני עשן נימרו מכיון במי נשאשיבי. זיקוק דרנור ירוק יורה משם. נודע כי הצבא הבריטי בעזרת ערבים שכ"ש" את הבית הזה שהיה למעשה בשטח ההפקר.

השחר הפציע מסאחי מורה. המערכה אמנם שככה, אך הפורעים הערבים הוסיפו לצלוף באש רובים לסיידורן על השכונות היהודיות. קרני השמש העולה סיזנו מבעד לתמרות העשן שעלו מעל הריסות כמה בתים בשכונת שמעון הצדיק. היינו עייפים ושמו"רות העינים נעצמו מעצמן. מצב ההכ"ן טרם הוסר. עלינו להמשיך בשמירה עז חילוף המשמחה. לפתע נכנס חיים גרוסברג לעמדה. ארשת פניו היתה רצינות. העליונות פנה מאד. החבריה פתח הוא ואמר, אמש פוצצו חבלנינו קני-מרצחים בשכונת המרצחים - שייך גראח. יש לנו אבידות. מספר פצו"רים נשארו בשטח. עלינו הוטל התפקיד להוציא משם". הוא נשתק. הדמיתרסאים שלטה בעמדה. אך הרממה הופרעה עליינו גניחות אדם ששיוע לעזרה. חיים יצא למי קום שמשם בקע קול. זה היה מאחורי "עמדת התותח" של הצבא הבריטי. הוא חש לשם ולנעוץ נהגלה מחוה זה; בתוך שלוליה של דם שכב צעיר על גבו ונתח. חיים משכו והוציא משטח ההפקר. הפצוע סיפר, כי יש גם עוד כמה צעירים פצועים בשטח. הפצוע הובא למרפאה. חיים חזר לשטח. הביעו למקום שמשם הוציא את הפצוע הראשון. ניחך עליו מסר רייות. הוא השתטח עז מורה. הריחה את צסקו. חיים המשיך לחולל ותוך כזו וחילול צסקו ובדק את השטח. ואכן במרחק כמה מאות מטרים נראו בשטח צעירים פצועים. הוא התקרב אליהם. הגיש עזרה ראשונה ואת הפצוע הקשה משר אה"ריו ובזהילה הביאו לרחוב. "המשקיפים" הבריטיים השקיפו בנפנות מעמדתם ונחפו בצנינות לעבר גרוסברג. בהגיעו סמוך למי בוגיה המשושקנת של מ.ד.א. עם הפצוע, ניחך על חיים צורה כדורים. כדור אחד פגע בלבו שזנב לנצח במקום. חיים צנח מלוא קומתו ארצה ולא הוציא הגה מפיו. סרץ של דם חמים פילה מחוהו ונתערב בדמו של הפצוע ששכב לצדו קשה להשלים עם המד"ציאות המרה כי חיים איננו מגיני ירושלים שיקלו באותו יום אחד מתבריהם האמיצים.

אחד מבני העם היה חיים. לא היה חיל מקצועי כחיליים הבריטיים שעמד כנגדם, ולא שש אלו קרבות לשם בעצ כמו הפורעים הערביים שצרו על השכונות היהודיות. היה צעיר מלא חיים וזמיר, רענן וחסם, עליו ושמת בעל מדוח תרומיות ונפש עדינה. היה מן הראשונים אשר נעצה לצרתיים של המוסדות. בעת ירוסו ביקש לשלחו להגן על שכונתו - בית ישראל - במקום שגולד שם. ומבוקשו ניתן לו. ב"ח היה בנפלו. הניח אחריו אשה ושני ילדים.

אברהם שלי יסר

הכלכלה - בעיה מס' 1 לישראל

ד"ר ג'הון סלאוסון, סגן נשיא הועד הרי הודיאמריקאי שהשתתף במשלחת הנוניט לישראל והנמצא כעת בסריו בירוק חורה לארצות-הברית תיאר לפני סוסל יט"א את המאמצים העצומים הנעשים על ידי שלי סונות ישראל לקלוט את המוני העולים. הוא הגדיר את הבעיה הכלכלית כבעיה מס' 1 של מדינת ישראל והצהיר, תפקידו של הועד היהודי-אמריקאי יהיה מעתה לסייע במשיכת הון לישראל. שביא הדרך הרי יצא לנינו לישראל לבית את אצאה ולקבל

נת צרפת, אמנם יותר באורח סמלי, בארגון התערוכה והחוקתה בפריז.

חיפוש קרובים

הקונסוליה הפולנית הפולנית הכללית בתל-אביב מודיעה כי האנשים הבאים מבוקשים ע"י קרוביהם המתגוררים בפולין: (שם המבקש בא החולה ואחריו בסוגריים שם המבוקש): דאריה טומשצ'יקובה, בילסקו, רח' מאני 16 - (רחל כגן, נולדה בדובנה גרה בחיפו ב'1939, איזיק נועיה שטיפלמאכר או שטר ולמאכר); אסתר רבינוביץ-קלינסקה, לודו רח' גזנסקה 31 - (נוסן רבינוביץ בן 10 בן מרדכי ואיסקה מהבית רוטשטיין; ברתו ירוזולינסקי, לודו, רח' פוזנסקה 51 - (ארטור ירוזולינסקי או אהרן ירושלמי ילי 1923 בלודו); הנרקי לאקס, קרקוב, רח' קוסקה 3/6 - (א. ס. בוראקווסקה, ב. אברהם או אברהם, ג. אהרונז אברהמי) קורמאטש, רח' נוסידה 19, איפסויט סוסולק-אנגליה - (ונדה קריסטינה קונו סאטש גרה ב'1946 רמלה); פיטור מארגראן לובאצ'וב, רח' סבירצ'יבסקיגו 226 - (פל לאמפל נולדה בלובאצ'וב).

זליג ויינר, אשתו בתיה ובנו בר ויינר שעלו ארצה לפני שבועות מס' מאולים לודנדרוף (גרמניה) מתבקשים ע ידי שלמה ויינר (זוהי דב). כתובת דואר צבאי 527.

תלושים ואנות

השבוע בשר ונקניק בכל האר השבוע יחלקו בכל הארץ מנת בשר ט בת 125 גרם (ובירושלים 125 גרם ב'י קטוא) לנפש תמורת תלוש מס' 76. כן יחל השבוע בכל הארץ 150 גרם נקניק לנז תמורת תלוש מס' 96.

מנות השבוע בחיפה

חמאה מקומית - 1 חבילה לילד תמו תלוש מס' 96
ביצים - 5 ביצי משק לילד 11 למב 21 ביצי יבוא למבוגר - תלוש 195.
מרגרינה - 100 גרם לנפש תמורת ת' מס' 111
פירות מיובשים 225 גרם למבו 440 מיל הקי"א. תמורת תלוש מס' 39.
גבינה - 100 גרם לנפש תמורת ת' מס' 72, גבינת עזן - 45 מיל המנה, גב קציקחאל - 65 מיל המנה.
גוים - 21 פילה או קרם תורכי נמכ באופן חפשי.
עוף - 350 גרם עוף ח' או 250 עוף שחוט תמורת תלוש מס' 96. זוהי חל איזורית; השבוע מחלקים בחנויות שב תלפיות, רחוב לונז העייר התחתית, ירקות ופירות - בניית - 300 גרם לך תמורת תלוש מס' 168.

תחנת תלונות נוספת בחיפו

מאנץ המוזן מודיעים, כי ועדת או הנשים בחיפה ליד המפקח על המזן התחה תחנת תלונות נוספת בחיפה ו השעון, רחוב הרצל, חדר מס' 3. ה תהיה תחנה בימים א' ג' ר"ה בין אחה"צ. תחנה זו היא נוספת לתחנה הק הפתוחה במשך כל שעות היום בשוק סיות. הצרכנים מתבקשים לפנות לה הניל בכל תלונה על הפקעת מחירים, נ לככור וכו'.

חמאת תנובה בירושלני המנה מאה גרם לילד עד גיל 18. 164 מיל החבילה בת מאה גרם, התלו שין מספר 10.
על חלוקת ביצי תנובה תבוא מיוחדת.

חלוקת ביצים הולנדינו בירושלים המנה שתי יחידות למבוגר, התלו

למטרה LESTRA
PATENT 344

אם הילדים נועלים מקטנות את נעלי הפטנט האורטופדיית "לסטרה" הם גולים עם רגלים בריאות. הידעת כמה זה חשוב בחיים?

כתבה בעתון "הבוקר" 25/4/1949

י ז כ ו ר

לזכרו של חיים גרוסברג הי"ד (שנה לנפלו בחזית ירושלים)

ליל הסדר תש"ח עבר על יהודי ירושלים בקולות נפץ אדירים. היה זה ליל שמורים. רבים מתושבי הבירה ערכו את הסדר, מי ליד מחסומים במבואות העיר ומי בעמדות ההגנה שהשתרעו מהצפון ועד לדרום ולאורך משלטי שער הגיא. מעטים מאוד זכו להעלות מטעמים על שולחנם ולהגיד את ההגדה. ואלה שזכו בכך לבס היה עם צעירינו-לוחמינו שעמדו על משמרתם. סיום ליל הסדר חלף ושמחת החג היתה מעורבת במועקה שכרסמה את הלב מפני העתיד להתחולל. אנו, אנשי העמדות, ידענו כי ימי ההכרעה במערכה על בירתנו הולכים וקרבים. לא שמנו לב לעייפות שדבקה בנו ועקבנו אחרי המאורעות בעירנות. קיבותינו הריקות קרקרו מרעב, וגם נשק לא היה בידינו. ובכל זאת קשה היום להבין מהיכן שאבנו את כח העמידה ולא כרענו תחת נטל הסבל. אם כי ידענו כי כוחותינו דלים לעמוד כנגד הפורעים הערבים שנעזרו ע"י השלטון הבריטי ה"נויטרלי" לאורך כל החזית, הרי רוחנו היתה מרוממת. השלטון הבריטי המתפורר רקס את מזימותיו במסתרים ושלהב את יצרי הערבים. הללו האמינו בדברי הרהב של מנהיגיהם שהבטיחו להם לטבוח טבח ביהודים ולשלול שלל. הם היו מוכי עיוורון שהובילם בסופו של דבר אלי-תהום. היה זה בליל הראשון של חול המועד פסח. ישבנו קבוצת צעירים, כולנו מבני שכונות צפון העיר, והתבדרנו. חיים גרוסברג, מ"ע (מפקד עמדה), היה האיש העליז שבין כולנו. הוא רומם את רוחנו וארגן מקהלה. עד מהרה כולם פצחו פיהם בשירה. בחוץ שרקו כדורי האויב שהתחפר בכמה בתים, תחת חסות הצבא ה"נויטרלי" בשכונת שייך ג'ראת. קלעים חדרו לעמדתנו וזמזומם נשמע מעל לראשינו. לא שמנו לב לזאת והמשכנו ל...שיר. היתה הוראה שלא להשיב באש. בשעה יותר מאוחרת בלילה נשמעה המולה מסביב לעמדתנו. חיים הודיע כי צבא בריטי נמצא ברחוב וביקש מאתנו עירנות יתרה. אחרי ההמולה בא טרטור מכוניות משורינות

וטנקים. עמדנו רתוקים בעמדה ועקבנו בעירנות למתרחש מסביבנו. ב"עמדת התותח" הידועה לשמצה של הצבא הבריטי ברחוב שמואל הנביא חל שינוי. לוע התותח כוון לעבר השכונה. חיילים בריטים ערכו הכנות לידו. ידענו כי עומד להתרחש משהו סמוי. גרוסברג, שהיה אחראי לעמדה, ערך מפקד לאנשים וחילק תפקידים. מעמדתנו, שהשקיפה אל עמדת התותח של הבריטים, אסור היה לפעול. ברגע שנפתח באש עלול הצבא לפוצץ את העמדה על יושביהם. החלפנו את עמדתנו באחרת ונשארנו במצב הכן. אך סיימנו את הכנותינו בעמדה החדשה נפתחה על השכונות הרעשה כבדה של מרגמות ומטר יריות ניתך עליהן. אנו השבנו באש. ההרעשה נמשכה כשעה. התחמושת אצלנו הלכה ואזלה. נהגנו חסכון בתחמושת. לפתע רגעה הסביבה. ענני עשן תמרו מכיוון בתי נשאשיבי. זיקוק ירוק נורה משם. נודע כי הצבא הבריטי, בעזרת ערבים "כבשו" את הבית הזה שהיה למעשה בשטח ההפקר.

השחר הפציע מפאתי מזרח. המערכה אמנם שככה, אבל הפורעים הערבים המשיכו לצלוף באש רובים לסירוגין על השכונות היהודיות. קרני השמש העולה פיזזו מבעד לתמרות העשן שעלו מעל הריסות כמה בתים בשכונת שמעון הצדיק. היינו עייפים ושמורות העיניים נעצמו מעצמן. מצב ה"הכן" טרם הוסר. עלינו להמשיך בשמירה עד חילוף המשמרת. לפתע נכנס חיים גרוסברג לעמדה. ארשת פניו היתה רצינית. העליזות פגה מהם. "חבריא, פתח הוא ואמר, אמש פוצצו חבלנינו קני-מרצחים בשכונת המרצחים - שייך ג'ארת. יש לנו אבידות. מספר פצועים נשארו בשטח. עלינו הוטל התפקיד להוציאם משם". הוא נשתתק. דממת רפאים שלטה בעמדה. אך הדממה הופרעה על-ידי גניחות-אדם ששיווע לעזרה. חיים יצא למקום שמשם בקע קול. זה היה מאחורי "עמדת התותח" של הצבא הבריטי. הוא חש לשם ולפניו נתגלה מחזה זה: בתוך שלולית של דם שכב צעיר על גבו וגנח. חיים משכו והוציאו משטח ההפקר. הפצוע סיפר, כי ישנם עוד כמה צעירים פצועים בשטח. הפצוע הובא למרפאה. חיים חזר לשטח. בהגיעו למקום שמשם הוציא את הפצוע הראשון, ניתך עליו מטר יריות. הוא השתטח עד מהרה. היריות לא פסקו. חיים המשיך לזחול ותוך כדי זחילות

צפה ובדק את השטח. ואכן במרחק כמה מאות מטרים נראו בשטח צעירים פצועים. הוא התקרב אליהם. הגיש עזרה ראשונה ואת הפצוע הקשה משך אחריו ובזחילה הביאו לרחוב. "המשקיפים" הבריטים השקיפו במחזה מעמדתם וצחקו בציניות לעבר גרוסברג. בהגיעו סמוך למכונית המשורינת של מ.ד.א. עם הפצוע, ניתך על חיים צרור כדורים. כדור אחד פגע בלבו שנדם לנצח במקום. חיים צנח מלוא קומתו ארצה ולא הוציא הגה מפיו. פרץ של דם חמים קולח מחזהו ונתערב בדמו של הפצוע ששכב לצדו. קשה להשלים עם המציאות המרה כי חיים איננו. מגיני ירושלים שכלו באותו יום אחד מחבריהם האמיצים.

אחד מבני העם היה חיים. לא היה חייל מקצועי כחיילים הבריטים שעמד כנגדם. ולא שש אלי קרבות לשם בצע כמו הפורעים הערביים שצרו על השכונות היהודיות. היה צעיר מלא חיים ומרץ, רענן ותוסס, עליז ושמח. בעל מידות תרומיות ונפש עדינה. היה מן הראשונים אשר נענה לצו-הגיוס של המוסדות. בעת גיוסו ביקש לשלחו להגן על שכונתו – בית ישראל – במקום שנולד שם ומבוקשו ניתן לו. בן כ"ח היה בנפלו. הניח אחריו אשה ושני ילדים.

(אברהם שליפר)